

ÖSTERMALMS STADSDELSFÖRVALTNING

SOCIALTJÄNSTEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 2006-1310-008, 2007-621-008, 2007-659-008, 2007-658-008, 2007-700-008, 2007-741-008, 2007-837-008, 2007-931-008, 2007-894-008, 2007-956-008, 2007-801-008,

Handläggare:
Solveig Blid tel 08/ 508 10 320
Matilda Ekström Sundberg tel 08/ 508 10 035

Till Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2007-12-18

Inkomna medborgarförslag

Förslag till beslut

Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på redovisade medborgarförslag.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Inger Outzen
avdelningschef

Bakgrund

Enligt kommunallagen får en kommun, om den önskar, införa möjligheten till s.k. medborgarförslag. I Stockholms stad har denna möjlighet införts för stadsdelsnämnderna. Ett medborgarförslag bör enligt kommunallagen behandlas inom ett år och om detta inte har kunnat ske får nämnden efter redovisning besluta om avskrivning av ärendet. I detta tjänsteutlåtande behandlas ett antal medborgarförslag från Per-Ola Larsson, boende på Östermalm. Förslagen rör nämndens och förvaltningens verksamhet i huvudsak inom socialtjänsten.

Förvaltningens synpunkter

Förslagen bifogas. Nedan redovisas förvaltningens synpunkter.

1) Ett förslag daterat 2006-12-22, dnr. 2006-1310-008, handlar om två tragiska av media rapporterade dödsfall i landet. Personerna hade anknytning till resp. kommuns hemtjänst och socialtjänst. Förslagsställaren föreslår att stadsdelsnämnden analyserar vilken kompetens förvaltningens personal har och vilka kostnaderna är, för verksamheter i egen regi respektive hos entreprenörer.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen försöker alltid förvissa sig om att den personal som arbetar i respektive verksamheter har relevant utbildning och kompetens. Förvaltningen har god kontroll på kostnadsutvecklingen både i verksamheter i egen regi och hos entreprenörer genom fortlöpande arbete med budget och verksamhetsplanering.

2) Ett förslag daterat 2007-07-12, dnr: 2007-621-008 handlar om psykiskt funktionsnedsatta personer. Förslagsställaren föreslår att förvaltningen ordnar en seminarierie för att förtydliga nämndens ansvar för stadsdelsområdets psykiskt funktionsnedsatta personer.

Förvaltningens synpunkter: Flera seminarier i detta ämne anordnas av olika organisationer, föreningar och utbildningsanordnare under året. Till dessa bjuds ofta in brett, så att

både myndigheter och ideella organisationer kan delta. Exempel är "Psykiatrins vecka" som ägde rum 5-7 november 2007, anordnat av Stockholms läns landsting, men föreläsningar och seminarier i tre dagar. Ytterligare ett exempel är Samverkansdagen den 6 december 2007, anordnad av arbetsgruppen för samverkan Norra Stockholms psykiatri, där Östermalms stadsdelsförvaltning ingår. Den 15 januari 2008 anordnar Poppeltorps ett heldagsseminarium om neuropsykiatriska funktionshinder och/eller övriga psykiska funktionshinder för politiker och verksamma i kommun och landsting m.fl. Exempelen skulle kunna göras fler och behovet som förslagsställaren visar på kan därmed anses vara tillgodosett.

3) Ett förslag daterat 2007-08-05, dnr. 2007-659-008, handlar om konkurrensutsättningens inverkan på funktionshindrade personer och huruvida entreprenörer kommer att tjäna pengar genom att sänka nivån på omsorgen för de funktionshindrade. Förslagsställaren föreslår att nämnden ska inventera hur många funktionshindrade personer som finns i stadsdelsområdet och vädjar till stadsdelsnämnden att anställa den personal som behövs.

Förvaltningens synpunkter: Även om nämnden/förvaltningen lägger driften av en verksamhet på entreprenad, så innebär det inte att man överger verksamheten, utan ansvaret ligger fortfarande kvar på nämnden/förvaltningen som ställer kraven, följer upp och dessutom betalar verksamheten. Huvudskillnaden är att personalen i verksamheten är anställd hos entreprenören i stället för att vara anställd hos förvaltningen. Det lokala handikapprådet är en av nämndens och förvaltningens referensgrupper kring upphandling och konkurrensutsättning av verksamheter som rör funktionshindrade personer. Förvaltningen hänvisar dessutom till tidigare svar på medborgarförslag med dnr 2007-676-008 som godkändes av stadsdelsnämnden 2007-11-22.

4) Ett förslag daterat 2007-08-05 dnr. 2007-658-008, handlar om bemanningen av arbetsledare på socialtjänstens socialpsykiatriska enhet. Förslagsställaren har synpunkter på bemanningen på träfflokalen Lotsen och föreslår att en tjänst som biträdande enhetschef byts ut mot operativ personal.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen har gjort bedömningen att en bra verksamhet kan bedrivas på Lotsen med den fastställda bemanningen, bl.a. tack vare ett gott samarbete med organisationen RSMH. Behovet av arbetsledare bedöms av förvaltningen, som anställer det antal arbetsledare som behövs för att verksamheten ska fungera på ett bra sätt. Förvaltningen hänvisar dessutom till svar på tidigare medborgarförslag med dnr: 2007-572-603 och 608, vilket godkändes av stadsdelsnämnden 2007-08-30.

5) Ett förslag daterat 2007-08-21, dnr 2007-700-008, handlar om sociala problem i skolan. Förslagsställaren föreslår att Östermalms stadsdelsnämnd tar initiativ till utveckling av en preventivt positiv miljö för att skapa en "vaccination" mot psykisk ohälsa för stadsdelsområdets unga människor.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen samverkar med skolan och andra verksamheter för unga i syfte att förebygga ohälsa och motverka alkohol- och drogbruk bland ungdomar. Fältassistenter har exempelvis en mycket god bild av ungdomars vanor i stadsdelsområdet, samt en bra dialog med ungdomar och stor kännedom om var problem brukar

uppstå. Under 2008 kommer förvaltningen att ha en särskild projektanställd samordnare som skall länka samman Östermalms skolor, socialtjänst och fältassistenter. Myndigheten för skolutvecklingen har till ändamålet beviljat 450 tkr till stadsdelsnämnden. Samordningsfunktionen skall mobilisera respektive aktörer och håller ihop arbetet över sektorsgränserna, med fokus på tidiga insatser för barn med allvarliga skolsvårigheter, t ex stor ogiltig frånvaro, emotionella och psykiska svårigheter samt ungdomars alkoholanvändning. Utöver detta finns flera nätverk och kontaktytor för samverkan mellan socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, skola, polis, fritidsverksamhet och inte minst föräldrar.

6) Ett förslag daterat 2007-09-05, dnr: 2007-741-008, handlar om gemensam mottagning för landstingets psykiatri och förvaltningens enhet för socialpsykiatri. Förslagsställaren föreslår att Östermalms stadsdelsnämnd tillsammans med landstinget förbereder och inrättar en gemensam psykiatrisk mottagning liknande den i Södertälje

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen anser att samverkan med psykiatri är en grundläggande förutsättning för en god vård och omsorg. Exemplet från Södertälje med samlokalisering av landstingets och kommunens verksamheter är bra. Förvaltningen instämmer i att man bör verka för att liknade samverkansformer i Stockholm. Förvaltningen samverkar med landstinget på flera olika sätt där denna fråga diskuteras. Det har dock hittills inte varit möjligt att realisera önskemålet, bland annat beroende på att landstingets organisation och upptagningsområde inte motsvarar stadens.

7 och 8) Två förslag daterade 2007-10-17, dnr. 2007-837-008 och 2007-11-15, dnr. 2007-931-008, handlar om behovet av bostäder för hemlösa personer. Förslagsställaren skriver att förvaltningen ska ta ansvar enligt socialtjänstlagen för de hemlösa personer som tvingas sova utomhus i stadsdelsområdet. Han föreslår också att de hemlösa ska tvångsomhändertas.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningens uppsökare vid Vuxenenheten och Socialpsykiatriska enheten arbetar för att förebygga hemlöshet genom att förhindra vräkningar och avhysningar, exempelvis genom kontakter med hyresvärdar, anhöriga, grannar, m.fl. Uppsökarna kan även hjälpa till att ordna boende på härbärgen. Socialtjänstförvaltningens uppsökare arbetar centralt över hela staden med hemlösa. De finns i de miljöer där utsatta personer vistas och arbetar för att upptäcka hjälpbehövande personer, motivera och länka dem till samhällets hjälpsystem. Platserna som besöks regelbundet är Sergels torg och resten av citykärnan, Centralstationen, tunnelbaneuppgångar, parker, boplatser, härbärgen, dagverksamheter och beroendeakuten. Det finns även ett medborgarkontor, som vänder sig till hemlösa personer i staden. Det finns i akutboendet Grimmans lokaler på Maria Prästgårdsgata. På Medborgarkontoret finns möjlighet att få samhällsinformation, rådgivning, information i sociala frågor och hjälp att kontakta socialtjänsten eller andra myndigheter. Förvaltningen hänvisar också till debattartikel av socialborgarrådet Ulf KristerSSon i dagens Nyheter 2007-11-22, där han föreslår att regeringen ska lagstifta om större möjligheter till tvångsvård av psykiskt sjuka och missbrukande hemlösa.

9) Ett förslag daterat 2007-10-29, dnr. 2007-894-008, handlar om Stockholms generösa attityd till alkohol. Förslagsställaren föreslår att stadsdelsnämnden öppnar en klubb för

Östermalms ungdomar där det serveras begränsade mängder öl.

Förvaltningens synpunkter: Vad gäller förfarandet för serveringstillstånd utförs detta efter bestämda regler. Stadsdelsnämnden kan tillstyrka eller avstyrka serveringstillstånd och detta sker efter att förvaltningens handläggare besökt respektive verksamhet som ansöker om serveringstillstånd. När beslut om tillståndet fattats, vilket sker genom *socialtjänstnämndens tillståndsutskott*, ligger uppdraget att kontrollera hur mycket krogarna serverar på socialtjänstförvaltningens tillståndsenhet, som handlägger ansökningar om tillstånd och utövar tillsyn enligt alkohollagens bestämmelser. Stadsdelsnämndens arbete med ungdomars alkohol- och drogvanor pågår kontinuerligt och nämnden arbetar drogforebyggande på flera olika sätt. Samverkansgruppen GASKEFF finns, vilken består av representanter från föräldravandrare på Östermalm, socialsekreterare, fältassistenter, närpolis, kyrkan, IOGT-NTO/NBV, preventionssamordnare, grund- och gymnasieskola samt föräldraföreningar på stadsdelsområdets skolor. Vidare finns för ungdomarna i stadsdelsområdet förvaltningens numera tre fältassistenter som arbetar uppsökande på platser där ungdomar uppehåller sig. När det gäller ditt förslag att öppna en klubb för ungdomar har nämnden inga planer på att genomföra detta. Förvaltningen tillhandahåller tre mötesplatser dit ungdomar i stadsdelsområdet är välkomna; Hjorthagens fritidsgård samt de två ungdomscaféerna G-punkten och Poolhuset. Verksamheten är planerad så att minst en mötesplats alltid är öppen. Alla ungdomar upp till 18 år är välkomna till dessa mötesplatser. På G-punkten bedrivs också särskild verksamhet för ungdomar med funktionsnedsättning under eftermiddagar. Ytterligare en träffpunkt utgör skate-rampen som invigdes förra sommaren i Humlegården. Förvaltningen hänvisar dessutom till tidigare svar 2006-10-02 på medborgarförslag med dnr 2006-808-008, 2006-778-008 och 2006-967-008.

10) Ett förslag daterat 2007-11-16, dnr. 2007-956-008 handlar om behandlingsmetoder i socialtjänst och äldreomsorg. Förslagsställaren diskuterar kring TV-programmet "Insider" som 2007-11-15 visade tvivelaktiga behandlingsmetoder i en svensk kommun. Förslagsställaren föreslår att stadsdelsnämnden låter granska alla entreprenader som finns inom socialtjänst och äldreomsorg, avbryter alla förberedelser för konkurrensutsättning, samt själv anställer den personal som behövs för verksamheten.

Förvaltningens synpunkter: Både socialtjänstens och äldreomsorgens verksamheter följs upp regelbundet enligt särskilda regler. Dels utförs internkontroll av förvaltningens verksamheter, dels utförs kontroll av alla entreprenader. Missförhållanden anmäls till länsstyrelsen, som har ansvar att granska verksamheten inom Stockholms läns kommuner. Stadens revisorer har i höst kommit ut med en revisionsrapport (PM nr 5/07, dnr. 421/156/07) där bl.a. Östermalms stadsdelnämnd har granskats. Revisionsrapporten finner att de granskade stadsdelsnämnderna under år 2006 i allt väsentligt genomfört uppföljningar för verksamheter med ramavtal avseende vård- och omsorgsboende, och därmed får anses ha tillräcklig kontroll över verksamheter med ramavtal. Även när det gäller entreprenadavtal för äldreomsorgen inom Östermalm bedömer revisionskontoret att formerna för uppföljning av verksamheterna är tillräckliga.

11,12,13) Tre förslag gällande förvaltningens öppna verksamhet Lotsen, ett daterat 2007-10-01, dnr 2007-801-008 om att "återskapa" verksamheten på träfflokalen Lotsen, ett da-

terat 2007-11-07, dnr 2007-915-008 om användning av prognostiserat överskott och ett förslag daterat 2007-10-22, dnr 2007-855-008 om Lotsen. Förslagsställaren framför att personalen på Lotsen, är pressad, måste ägna största delen av sin tid till administration och föreslår att de medel som inte används då tjänsten som tf enhetschef varit vakant, används för att anställa ytterligare personal till Lotsen. Förslagsställaren anför att nämnden ska utöka öppethållandet på Lotsen till kvällar och helger och att anställa ytterligare en arbetsterapeut. Förslagsställaren anser att finansiering av detta nu finns eftersom nämnden prognostiserar ett visst överskott för 2007 och tycker också att nämnden ska anställa ytterligare ett personligt ombud. Förslagsställaren poängterar att det på Lotsen behövs professionell personal, att planerna på att låta intresseorganisationer ta större ansvar för verksamheten på Lotsen är förkastligt och menar att det inte finns något stöd bland RSMH:s medlemmar. Förslagsställaren menar också att nämnden inte samverkar med landstinget och de funktionsnedsatta.

Förvaltningens synpunkter: Gällande verksamheten på Lotsen så har ett samarbete inletts med intresseföreningar för hur utvecklingen av och ansvaret för driften ska kunna ske i utökad form i samverkan med brukarorganisationerna. Planerna är att nämndens del av och ansvar för den praktiska delen verksamheten ska successivt minska men att en del av kostnadsansvaret även fortsättningsvis kommer att ligga kvar på nämnden. Grunden för samarbetet är att komma fram till lösningar som alla parter tror kan fungera. Ett mål med samarbetet är också att hitta former för att bredda utbudet av icke biståndsbedömd verksamhet. En studiecirkel har startat t.ex. Det faktum att tf enhetschefens tjänst vakanthållits och att nämnden som helhet prognostiserar ett överskott, innebär inte att de medel som socialpsykiatriska enheten har att disponera automatiskt ökar. Om tf enhetschefens tjänst inte hade vakanthållits hade det inneburit att socialpsykiatriska enheten skulle ha prognostiserat ett större underskott och därmed behövt vidta ytterligare besparingsåtgärder. Vad gäller att anställa ytterligare ett personligt ombud så är nämndens bedömning att den lösning som finns, med ett personligt ombud och en uppsökare, bättre motsvarar de behov som finns. Det personliga ombud som finns bedömer också att utrymme finns för att ta sig an de önskemål och uppdrag som uppkommer.

14) Medborgarförslag dnr 2007-938-008 där det föreslås att man ska undersöka glutamathalten i den mat som levereras till Östermalm samt att avtalen omedelbart sägs upp med alla matleverantörer och att maten lagas i egen regi.

Förvaltningen synpunkter: Enligt livsmedelsverket är det tillåtet med glutamat i livsmedel, i måttliga mängder anses det inte skadligt. Glutamat förekommer i allehanda livsmedel och det finns ingen garanti för att man undviker det genom maten lagas av personal som är anställd av förvaltningen i stället för av en matleverantör. Nämnden/förvaltningen följer vid upphandling av mat de rekommendationer som finns från livsmedelsverket. Stockholms stad har dessutom en särskild kostenhet som kan rådfrågas.